

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МИНЗӘЛӘ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯҢА МАЖЫН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**

КАРАРЫ

дата «09» июнь 2021 ел

№ 9

**"2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль
районы Яңа Мажын авыл жирлеге жирләренән файдалану һәм аларны
саклау" муниципаль программасын раслау турында**

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Яңа Мажын авыл жирлеге территориясендә жирләрнең сакланышын тормышка ашыру максатыннан чыгып, (гамәлдәге Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, 25.10.2001 ел N 136-ФЗ РФ Кодексы

Статус: гамәлдәге редакция (гамәлдәге 01.05.2021) -

25.10.2001 ел N 136-ФЗ РФ Кодексы

Статус: гамәлдәге редакция Россия Федерациясе Жир кодексының 13 бүлегенә таянып, 06.10.2003 N 131-ФЗ Федераль закон

Статус: гамәлдәге редакция (гамәлдәге Россия Федерациясендә жирле оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән",

28.07.2004 ел N 45-ЗРТ Татарстан Республикасы Законы

Статусы:"Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлendәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы" редакциясе, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Яңа Мажын авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. "2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Яңа Мажын авыл жирлеге жирләренән файдалану һәм аларны саклау" муниципаль программасын расларга. Күшүмтә).

2. Элеге карап кул куелгеннан бирле үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының Рәсми порталында түбәндәгә адрес буенча рәсми басылып чыгаргага тиеш <http://pravo.tatarstan.ru/>

3. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үземдә калдырам.

ТР Минзәлә муниципаль районы
Яңа Мажын авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе

И.А.Колбин

Татарстан Республикасы
Минзәлә муниципаль районы
Яңа Мажын авыл жирлеге
Башкарма комитетының
Карапына
Күшүмтә
дата «09» июнь 2021 ел № 9

"2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Яңа Мажын авыл жирлеге жирләреннән файдалану һәм аларны саклау" муниципаль программасы

2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Яңа Мажын авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа паспорты

Программаны эшләү өчен нигезләмә	"РФ Жир кодексы" , 06.10.2003 N 131-ФЗ Федераль законы Статус: гамәлдәге редакция (гамәлдәге 23.03.20021)
Заказ бирүче	Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Яңа Мажын авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны тәп эшләүче	Яңа Мажын авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның тәп максаты	Яңа Мажын авыл жирлеге жирләрен саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны тормышка ашыру
Программаның билгеләнеше	Яңа Мажын авыл жирлеге жирләрен саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2021-2023 еллар
Көтелгән нәтижәләр	Жирләрне саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, бозылган жирләрне торғызу, халыкның экологик қуркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү

Программаны тормышка ашыруны контролъдә тоту	Яңа Мажын авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Жирләрне саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча хужаларның һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү Яңа Мажын авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программаны аныклау кирәк булганда үткәрелә.
Финанслау чыганагы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты һәм оешма чаралары хисабына башкарыла. 2021 ел – 0 сум 2022 ел – 10 000 сум 2023 ел – 10 000 сум

1. Муниципаль программаны тормышка ашыруның тиешле өлкәсендә агымдагы торышы характеристикасы һәм төп проблемалар

Жир - эйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сular, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яки яның киләчәктә эйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бәтен табигать комплексының экологик начарауына да китерәчәк.

"2021 - 2023 елларга Минзәлә муниципаль районы Яңа Мажын авыл жирлеге жирләреннән файдалану һәм аларны саклау" муниципаль программы (алга таба - Программа) икътисадны нығыту максатларында жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәэмин итә торган жирләрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану эйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бәтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа қурә бер звеноның дөрес эшләвен бозу, урманны ул, хайваннар дөньясы, жир, экосистеманың бәтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужасыз караш аның башкара торган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрнең кимүенә китерә.

Жирләрне саклау жирдән нәтижәле файдалану булганда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Яңа Мажын авыл жирлегенең тотрыклы социаль-икътисади үсеше һәм анда яшәүчеләрнең экологик куркынычсыз тормышы проблемалары бүгенге этапта жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәҗәсендә жирләрне саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм ақыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Яңа Мажын авыл жирлеге территорииясендә төрле рөхсәт ителгән жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр - авыл хужалыгы жирләренә караган авыл хужалыгы жирләре.

Жирлек территорииясендә кәтүлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Кәтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыklар тарафыннан файдаланыла.

Кәтүлек азыгын барлык кулланучыларны да исәпкә алып, табигый кәтүлекләр көчле йөкләнеш кичерми. Жирлектәге барлык кәтүлекләрдә дә диярлек яшеллекләр артык хәлдә.

Жирләрнең экологик торышы уртacha яхшы, әмма стихияле санкцияләнмәгән чүплекләр эйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территорииясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары: Яңа Мажын авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылык һәм контролълек, нәтижәлелек.

Муниципаль программаның максаты - жирләрне һәм туфракларны пычрату, бетерү, деградацияләү, бозу, юкка чыгару һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның ундырышлылыгын торғызу һәм жирләрне яхшырту өчен тәэммин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәгә бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- яшел үсентеләрне саклау һәм торғызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зааралы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

Әлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенең инвестицияле жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрдән нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәэммин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикасын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

Программаны тормышка ашыру срокы - 2021-2023 еллар.

3. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Яңа Мажын авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклау һәм файдалануның нәтижәлелеген арттыру буенча чаралар планлаштырылган.

№ т/б	Чаралар атальышы	Финанслау чыганагын күрсәтеп (мен сум)	Башкаручы	Үткәрү вакыты	Жаваплы зат

1.	Чокырларның өске катламын ныгыту	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Дайми	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
2.	Гомумтаралган файдалы казылма карьерларына инвентаризация үткәрү. Күрсәтелгән карьерларны конкрет оешмаларга беркетү. Аларны рекультивацияләү проектларын эшләү.	-	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет житәкчесе
3.	Карьерларны рекультивацияләү	Оешманың, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Карьерлардан файдаланучылар	Дайми	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
4.	Шәхси буаларны, башка гидротехник су объектларын ачыклау һәм әлеге корылмаларны конкрет милекчеләр тарафыннан тикшерү	-	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет житәкчесе
5.	Жирдән файдалану, линия корылмалары объектлары, юл чөлтәре, чикләнгән файдалану жирләре, сыйфат күрсәткечләре белән жирләрнең бердәм банкын формалаштыру һәм	-	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет житәкчесе

	алып бару				
6.	Яңа Мажын авыл жирлеге торак пунктлары территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү	20 000 сум	Авыл жирлеге башкарма комитеты	Дайми	Башкарма комитет житәкчесе
7.	Авыл хужалыгы жирләрен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән саклау буенча чаралар үткәрү һәм зааралы организмнардан саклау	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнен урнашу урыны буенча	Дайми	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
8.	Деградация, пычрату, чүпләү һәм хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зааралы) йогынтысына дучар ителгән жирләрне яхшырту һәм торғызуны тәэмин итү	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнен урнашу урыны буенча	Дайми	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар